

Namn på dokument		
Riktlinjer för omhändert	agande av vuxna patienter med d	ysartri
Enhet:		Urspr. version
Talkliniken		(061204)
Fastställd/Gäller från: 061204	Fastställt av: Helena Johansson	
Översyn/revision:110101	Ansvarig: Helena Johansson	

Patientgrupper

Vuxna (från 18 år) med talsvårigheter vid t ex CVS, trauma, neuromuskulära sjukdomar och huvud/halscancer.

Logopedisk målsättning

- Diagnostisera och klassificera art och grad av störning.
- Uppnå en så god talfunktion och kommunikationsförmåga som möjligt

Samverkan

- Inom kliniken: Gemensam mottagning logoped tandläkare
- Utanför kliniken: Samverkan med hjälpmedelskonsulenter, arbetsterapeut, sjukgymnast, tandtekniker.

Gemensam mottagning logoped – ÖNH-läkare

Nybesök och bedömning

- Nybesök till logoped eller logoped och tandläkare beroende på status/frågeställning.
- Dysartribedömning:
  - o Anamnes (talenkät bifogas kallelsen).
  - Kartläggning av tal- och kommunikationsförmåga genom samtal, observation och dysartritestning (delar av/hela Hartelius-Svenssons dysartritest). Vid behov även bedömning av språkfunktion.
  - o Inspelning av talet (dysartrimall).
  - o Vid behov grundligare oralmotorisk bedömning med STORM
  - O Vid behov fiberskopisk undersökning av gomfunktion
  - O Vid behov remiss till ÖNH-läk eller foniater för vidare bedömning av gom- eller röstfunktion.

Behandling och uppföljning

- Individuellt anpassad träning, oftast inkluderande hemträningsprogram:
  - o Träning av oral motorik/sensorik.
  - o Röstträning, t ex LSVT.
  - o Kompensatoriska strategier för optimal kommunikation.
  - o I samarbete med tandläkare utprovning av gomlyft
- Information och stöd till patienten, anhöriga, personliga assistenter m fl.
- Utprovning, ordination och inträning av kommunikationshjälpmedel.
- Uppföljning genom återbesök beroende på tidigare åtgärd och aktuella problem.

Avslutning

Patient/anhöriga/vårdpersonal välkomnas kontakta vid behov.